

ВОЛИНСЬКИЙ ІКОНОПИС ВІДРОДЖУЄТЬСЯ

Для Олександра Лаворика, самодіяльного художника з Гощі, презентація виставки в Рівненській обласній науковій бібліотеці не була першою: за десять років творчості їх влаштували неодноразово в Гощі, Рівному, Києві, Москві. І все ж, перед початком, таке зрадливе хвилювання, бо дещо змінив мистець своє амплуа: від пейзажно-портретного жанру перейшов до серйозного, послідовного і глибокого студіювання народної творчості, етнографії, почав вивчати технологію писанкарства та іконопису.

Дорога до храму, як висловився про своє покликання Олександр, не була легкою. Тому що кожна ікона, яку змальовував художник щонайменше по місяцю, вимагала певного внутрішнього настрою, що сприяв би точності копіювання як головних, так і другорядних деталей, передачі відповідної колористики в зображенні ликів святих.

— І при цьому обов'язково рисочка в рисочку, деталька в детальку, — говорить О. Лаворик, — інакше не зрозумієш і не осягнеш величі і неповторності нашого, волинського, іконопису. Ця копітка робота, можливо, когось здатиметься зайвою, адже є методи фоторепродукції, які досить швидко, але не досить чітко передають зображення. Звичайна людина отримує певну зорову інформацію, однак художнику потрібно більш детальніше осмиснути всі таємниці, які кілька століть тому залишив на полотні іконописець. А фотокопія не наблизить художника до того, не дасть можливості його душі впритул поспілкуватися з іконою. Хоча, хочу зізнатися, що попервах ця робота мене виснажувала і потрібен був певний період часу, щоб знову з'явилося бажання працювати.

А працювати є заради того, адже Олександр Лаворик, закінчивши міжнародну школу релігійної архітектури у Львові, домагається відкриття у Гощі школи іконопису, куди прийматимуться обдаровані в малярстві діти. Вже складена і узгоджена в Києві відповідна програма поступового ознайомлення та навчання учнів традиційному писанкарству та волинському іконопису. Правда, існує проблема із виділенням придатного для школи приміщення. На думку Олександра, це має бути колишня садиба Валевських, нині архітектурна, але досить занедбана пам'ятка, що межує з парком.

— Дітям, які вивчатимуть орнаментику, поєднання кольорів, — ділиться думками О. Лаворик, — безумовно, потрібно забезпечити ідеальні умови. А садиба і парк біля неї спроможні створити атмосферу натхнення і затишку.

Поки що ці питання вирішуються на рівні районної та обласної державних адміністрацій, також йде пошук спонсорів, зацікавлених у справі відродження і розвитку традицій волинського іконопису.

— Справа, яку розпочав Олександр Лаворик, — говорить завідуючий художньо-етнографічним відділом Рівненського краєзнавчого музею Віктор Данилович Луць, — безперечно, має майбутнє. Адже те, що ми бачимо сьогодні в новозбудованих церквах, далеко від справжнього мистецтва. То

швидше кіч, бо втрачена мова ікони. Але є надія, що діти, які навчатимуться в школі іконопису, отримають не тільки відповідний духовний стрижень, але й відродять забуте мистецтво волинського іконопису.

— Дивлячись на ці чудові картини, на такий багатий картиний каталог (понад 2147 зразків) писанок, немає сумніву, що під керівництвом такого здібного і працелюбного художника, як пан Лаворик, прокинеться багато талантів, естетично вихованих українців, — підсумував презентацію виставки, яка має символічну назву «Анонс», голова Рівненської «Просвіти» Б. І. Степанішин. — «Просвіта» не помилилася, коли ухвалою п'ятої обласної конференції присудила пану Олександру премію за відродження традицій волинського іконопису і організацію школи іконопису в Гощі.

В Рівненський краєзнавчий музей приходять відвідувачі, у виставковому залі «Наша духовна спадщина», де представлені зразки волинського іконопису XV-XVII століть, вони неодмінно можуть побачити за роботою чорнявого бородатого чоловіка, який скрупульозно, «рисочка в рисочку, деталька в детальку», змальовує чергову ікону, добуваючи досвід, поновлюючи записники навчальних програм майбутньої школи.

Не проминіть нагоди відродження.

Т. ІСАЄВА.